

FNM NOVICE

NA POČITNICE Z NOVIM VODSTVOM UNIVERZE

Predpočitniški čas, ki je pred nami, so zaznamovale **volitve rektorja** naše univerze. Tokrat so prvič lahko volili tudi **ne-pedagoški delavci** in **študenti**, ki so do sedaj svojo demokratsko voljo izražali preko elektorjev. Prvi so priložnost sprejeli z izjemno naklonjenostjo, tako v množičnem odzivu kakor tudi vsebinsko. Po pričakovanju pa je bila zelo nizka volilna udeležba študentov. Med razmišljanjem o razlogih za nizko volilno udeležbo študentov, sem se v mislih vrnil v svoja študentska leta. Spominjam se, da takrat nisem vedel niti, kdo je dekan moje fakultete, še manj pa kdo je rektor univerze. Sem pa zelo dobro vedel pri katerih asistentih bom moral opraviti kolokvije in pri katerih profesorjih izpite. Verjetno sedaj stanje ni bistveno drugače, zato nezainteresiranost študentov lahko razumem in jim želim **veliko uspeha** pri kolokvijih, izpitih in drugih obveznostih, ki so prav sedaj njihova **prva prioriteta**.

Vodstva inštitucij običajno imenujejo nadzorni odbori ali podobna ožja telesa, zato ostaja pomenljivo dejstvo, da je **univerza edina inštitucija**, kjer o vodstvu odločajo **vsí zaposleni**, vključno s študenti. Ustreznost in primernost take volilne ureditve pa seveda krepko presega namen in okvir tega uvodnika, zato se na tem mestu želim **iskreno zahvaliti dosedanji rektorski ekipi** za korektno sodelovanje, še posebej naši **Nataši**, za njen izjemen prispevek k razvoju UM.

Našemu novemu rektorju **prof. dr. Zdravku Kačiču** pa čestitam za izvolitev in mu želim uspešno vodenje Univerze v Mariboru. Fakulteta za naravoslovje in matematiko si bo tudi v prihodnje prizadevala za uspešno delovanje in razvoj ter tako po najboljših močeh konstruktivno prispevala k napredku UM in širše družbene skupnosti.

V obdobju od Dneva FNM, ko je izšla prejšnja številka FNM novic, se je na naši fakulteti spet zgodilo veliko pomembnih dogodkov, zato vas vabim, da se v nadaljevanju seznanite z njimi. Posebej pa kaže izpostaviti, da je Upravni odbor UM na svoji prejšnji seji načrtovan prizidek k naši fakulteti, prepoznal kot pomembno **investicijsko prioriteto** UM. To je sicer le eden od majhnih korakov na tej naši poti, pa vseeno zelo pomemben, saj smo s tem dobili dovoljenje in možnost, da pričnemo iskati potrebna sredstva. Kot vidimo, je najtežje delo v bistvu še pred nami, ampak zdaj lahko od načrtov preidemo k bolj konkretnim aktivnostim.

Drage kolegice in kolegi, želim vam prijetne počitnice, med katerimi si odpočijmo, nabereimo novih moči in najdimo tiste ustvarjalne ideje ter navdih s katerimi bomo našo Fakulteto za naravoslovje in matematiko tudi v prihodnje umeščali v sam vrh na naši univerzi in širše.

doc. dr. Mitja Slavinec

Dan FNM in 2. seja programskega sveta FNM

Na svoji drugi seji se je sestel programski svet (PS) FNM, katerega člani so v nadaljevanju s svojo prisotnostjo počastili tudi **Dan FNM**. Seja je ponovno potrdila, da naš PS ni izjemen le po referencah članov, temveč je to potrdila tudi debata, ki je pomembno prispevala predvsem k povezovanju univerze z gospodarstvom, kar našim študentom dodatno izboljšuje konkurenčno prednost na trgu dela.

FNM je tudi na osnovi tega utrdila svojo vodilno vlogo na UM, saj je ena od pobudnic za prosto izbirni predmet Praktično usposabljanje, ki je namenjen prav temu, da si študenti že v času študija lahko pridobijo konkretne izkušnje s svojim potencialnim delovnim okoljem.

Vsako leto ob koncu študijskega procesa (konec maja) nadaljujemo s pomembno tradicijo naše fakultete, ki ob pedagoški, raziskovalni in strokovni odličnosti neguje tudi bogato tradicijo odličnih medsebojnih odnosov, kar spodbujamo tudi s prijetnim druženjem na Srečkovem pikniku.

NAŠI ODELKI

Oddelek za biologijo

24 ur z reko Muro

Zavod RS za varstvo narave, regionalna enota Maribor je 8. in 9. junija letos že četrto leto zapored izvedel program izobraževalno-družabnega dogodka »24 ur z reko Muro«.

Vesna Klokočovnik pri razlagi na delavnici (foto: M. Kaligarič)

Kot vsako leto doslej, so se ga letos spet udeležili tudi sodelavci z Oddelka za biologijo FNM in aktivnejši študenti biologije in ekologije z naravovarstvom. Izvedli so delavnice spoznavanja vodne favne iz Mure in mrtvic ter spoznavanja flore v okolici Mure. Delavnice so potekale na terenu ter pod velikim šotorom, kjer je bil urejen improviziran laboratorij. Udeležilo se jih je čez 500 šolarjev in dijakov iz SV Slovenije. Sicer pa ima dogodek velik družbeni pomen v regiji in v Sloveniji nasploh, saj opozarja na naravovarstveni in ekološki pomen reke Mure ter osvešča mladino in lokalne prebivalce pred škodljivim vplivom načrtovanih elektrarn na Muri. Nudi pa tudi strokovno in družbeno podporo projektu vključitve biosfernega območja Mura na Seznam biosfernih območij pri UNESCO Programu »človek in biosfera«.

Dušan Devetak je bil v času od 9. do 23. maja gostujoči

profesor na Sorboni v Parizu - Université Paris 13 Sorbonne Paris Cité, kjer je v Laboratoriju za eksperimentalno in primerjalno etologijo predaval in raziskoval.

Peter Kozel je v soavtorstvu s **prof. Tanjo Pipan** iz Inštituta za raziskovanje Krasa ZRC SAZU in **prof. Davidom C. Culverjem** iz ameriške univerze v Washingtonu DC v ugledni reviji Plos ONE objavil raziskavo o različnih ravneh in prostorskih vzorcih diverzitete podzemeljskih nevretenčarjev epikraške cone v Sloveniji.

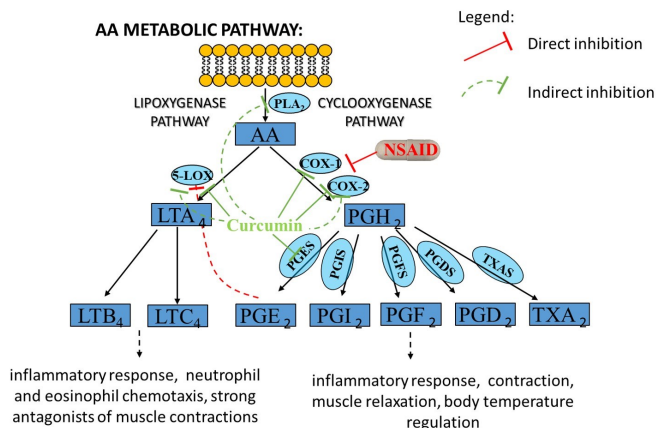
Janja Trček je avtorica skripte Mikrobna biotehnologija, izdane pri Univerzitetni založbi UM za študijski program Biologija. **Jure Škraban** je pridobil postdoktorsko štipendijo DAAD za praktično izobraževanje na Tehniški univerzi v Münchnu.

Sonja Škornik in **Nataša Pipenbaher** sta se v juniju udeležili tradicionalnega srečanja raziskovalcev in strokovnjakov za travnišča »15th Eurasian Grassland Conference«, ki je potekalo v Italiji (Sulmona). Predstavili sta rezultate raziskave o zmanjšanju površin in dejavnikov ogrožanja ekstenzivnih travnišč na območju Haloz med leti 2006 in 2016. Napovedali sta okvirni program naslednje konference v maju in juniju 2019, ki jo bomo skupaj s kolegi z Univerze Karla-Franca v Gradcu organizirali člani Katedre za geobotaniko OB FNM UM.

Oddelek za fiziko

8. mednarodna konferenca Regionalni biofizikalni kongres RBC 2018

Od 16. do 20. maja je v Zrečah potekala 8. mednarodna konferenca **Regionalni biofizikalni kongres RBC 2018** (www.rbc2018.si), pri organizaciji katere sta sodelovala **Uroš Tkalec** in **Aleš Fajmut**. Kongresa sta se poleg njiju aktivno udeležila še **Marko Gosak** z vabljenim predavanjem in **Andrej Dobovišek** s predavanjem. Člani oddelka so na konferenci predstavili še 7 posterjev. Dva izmed njih sta predstavljala študenta 2. st. Fizike, **Marko Šterk** in **Tanja Vajs**, tri posterje pa so predstavljali še štirje študentje Bioinformatike, ki poleg študentov Fizike in Kemije sodelujejo na projektu PKP – Podpora pri razvoju kurkuminskega pripravka s povišano biološko razpoložljivostjo, ki ga koordinira **Aleš Fajmut** v sodelovanju s partnerskim podjetjem Vitiva. Tematika je naletela na velik odziv na konferenci, novica in izjava **Aleša Fajmuta** pa je bila objavljena tudi v časniku Večer (<https://www.vecer.com/slovenski-znanstveniki-kurkumin-bi-lahko-uporabljali-kot-aspirin-6475266>) in na Radiu City. V izjavah za javnost je bil izpostavljen potencial kurkumina kot protivnetne in protibolečinske učinkovine, ki pa se mora v telesu znajti v dovolj visoki koncentraciji, kar je možno doseči le s posebnimi farmakološkimi formulacijami, ki izboljšujejo absorpcijo kurkumina in preprečujejo njegovo razgradnjo. Aktivnosti v okviru projekta so usmerjene v razvoj take formulacije v sodelovanju s partnerskim podjetjem Vitiva.

Slika: Učinek kurkuma

V okviru projekta PKP v koordinaciji Oddelka za fiziko - Preučevanje pametnih tekstilnih izdelkov za uporabo v hladnem okolju, je na oddelku v petek, 8. junija, potekalo predavanje delovne mentorice **dr. Daniele Zavec** iz podjetja TITERA, tehnično inovativne tehnologije.

Andrej Dobovišek je s kolegom **Markom Vitasom** v reviji s faktorjem vpliva (JCR) objavil izvirni znanstveni članek z naslovom Origin Of Life and Evolution of Biospheres.

V marcu je bila **Nataša Vaupotič** teden dni na raziskovalnem delu na Oddelku za kemijo na Univerzi v Varšavi. Od tod prihaja raziskovalec in naš doktorski študent **Muhammad Ali**, ki je trenutno na daljšem obisku na našem oddelku in dela pod njenim mentorstvom.

14. aprila je v Mariboru, Ljubljani in Novi Gorici potekalo **38. državno tekmovanje iz fizike za zlata Stefanova priznanja**, pri čemer so se vse naloge popravljale na Oddelku za fiziko FNM. Pri tem je sodelovala večina članov oddelka in velika skupina študentov. Tekmovanje v Mariboru je koordiniral Robert Repnik, letošnje eksperimentalne naloge pa sta za-

snovala **Robert Repnik** in **Vladimir Grubelnik**, v izvedbi je sodeloval **Andrej Nemec**.

Člani oddelka **Mitja Slavinec**, **Robert Repnik**, **Aleš Fajmut**, **Rene Markovič**, **Eva Klemenčič** in **Andrej Nemec** (in tudi člani drugih oddelkov FNM) so sodelovali kot strokovni ocenjevalci raziskovalnih nalog na **52. Srečanju mladih raziskovalcev Slovenije**, ki tradicionalno poteka na Gimnaziji Murska Sobota in Srednješolskem centru pod taktirko Mitje Slavince in v Organizaciji Regionalnega centra Zveze za tehnično kulturo Slovenije.

Oddelok za matematiko in računalništvo

Uspehi študentov Oddelka za matematiko in računalništvo na tekmovanju iz matematike

Na oddelku so v preteklih mesecih gostovali številni raziskovalci iz tujine. Na seminarjih so svoje delo predstavili

- **prof. Regilene Oliveira z Univerze São Paulo, Brazilija**, »Morse-Bott integrable systems on surfaces«,
- **prof. Aliaksandr Hryn z Yanka Kupala State University of Grodno, Belorusija**, »The precise estimation of limit cycles number for planar autonomous system with one and three equilibrium points«,
- **prof. Jurij Bahturin z Memorial University – Newfoundland and Labrador's University, Kanada**, »Real graded division algebras«,
- **prof. Mario Valencia-Pabon z University Paris XIII, Francija**, »Complexity of the cluster deletion problem on cographs and subclasses of chordal graphs« in
- **prof. Paul C. Kainen z Georgetown University, ZDA**, »Topology and Geometry in Neural Network Approximation«.

Sedem študentov Oddelka za matematiko in računalništvo se je udeležilo **mednarodnega matematičnega tekmovanja**

Vojtěch Jarník, ki je potekalo 13. 4. 2018 v Ostravi na Češkem. Priprave na to tekmovanje, ki se ga naši študenti udeležujejo že vrsto let, so vodili **Marko Jakovac**, **Uroš Milutinović** in **Niko Tratnik**. Letos sta študenta **Barbara Gašparič** in **Nikola Geršanov** prejela priznanje za zelo uspešnega tekmovalca.

Obema nagrajencema kot tudi ostalim tekmovalcem **čestitamo za dosežen rezultat!**

Oddelok za tehniko

Projekt Inovativna pedagogika 1:1

Člani Oddelka za tehniko smo 7. in 8. maja 2018 v okviru projekta **Inovativna pedagogika 1:1** organizirali **3. Mednarodno znanstveno konferenco o filozofiji duha in kognitivnem modeliranju v izobraževanju** (slike). Konferenca se je udeležilo približno 60 udeležencev, izvedli pa smo jo v Univerzitetni knjižnici Maribor.

Študentski svet FNM UM

Naravoslovni tabor BERT 2018

Študentski svet FNM tudi v pomladnih mesecih ni počival. Začetek aprila je zaznamoval **Pomladni dan treh fakultet**, kjer smo tradicionalno združili moči s Študentskim svetom Filozofske fakultete in Študentskim svetom Pedagoške fakultete. Študentom in študentkam smo ponudili sveže smothije, sadje, oreščke, jogurt in druge zdrave priboljške. Na pomoč so nam priskočili tudi študenti in študentke iz Fakultete za zdravstvene vede, ki so v avli fakultete opravljali brezplačne meritve višine, mase in krvnega tlaka. Vzdušje je bilo spomladansko in živahno, študenti pa so se razveselili zdravega prigrizka.

Konec aprila smo izvedli drugi letošnji **Trivia night** v restavraciji Piano. Tudi tu smo združili moči s ŠS FF in ŠS PeF ter izpeljali zabavno miselno tekmovanje med desetimi ekipami, ki so se pomerile v boju za lepe nagrade. Ponovno je **1. mesto** zasedla ekipa, ki je bila sestavljena iz študentov in študentk FNM, 2. mesto so zasedle študentke psihologije iz FF, 3. mesto pa je po napetem obračunu pripadlo še eni ekipi iz FNM. Zbrani študenti in študentke so večerno dogajanje pozdravili z navdušenjem in izrazili željo po še več tovrstnih dogodkih, zato bomo s podobnimi aktivnostmi nadaljevali tudi v prihodnjem študijskem letu.

V sredini maja, na **dan študentov**, smo izpeljali tradicionalni **Športni dan z organiziranim piknikom**. Študentom smo nameravali ponuditi turnir v odbojki na mivki ter druge športne preizkušnje, vendar nam jo je vreme nekoliko zagodlo, zato smo program prilagodili. Pri organizaciji dogodka so nam tudi letos na pomoč priskočili člani in članice ŠS FF.

Vzdušje je bilo sproščeno, skupaj pa smo nato zvečer nadaljevali druženje v kampusu. Ob zaključku meseca smo izvedli **Sladoledni dan** s ŠS PeF in ŠS FF s pomočjo donacije Slaščičarne Ilich. Sladoled smo delili pred vhodom v fakulteto, z njim pa smo razveselili številne študentke in študente ter zaposlene.

V juniju je ŠS FNM skupaj s študenti tutorji pripravil in **objavil razpis za nove tutorje in tutorke v študijskem letu 2018/2019. Razpis bo odprt do 27. julija, tutorje pa iščemo na vseh oddelkih.** Ekipa bo sestavljena tako iz izkušenih študentov tutorjev kot tudi novih, ki bodo nedvomno prinesli sveže ideje in energijo.

Konec julija se bo v organizaciji našega **Društva študentov naravoslovja** odvil **naravoslovni tabor BERT 2018** v Rečici ob Savinji. Gre za biološko-ekološki raziskovalni tabor, ki bo trajal sedem dni.

Napredovanja v višje habilitacijske nazive

V naziv **docent** je bil izvoljen:

doc. dr. Boris Kolar, področje »ekologija«.

V **strokovno-raziskovalni** naziv asistentka z magisterijem je bila izvoljena:

asist. mag. Mojca Breščak.

Čestitamo.

VARNA TOČKA

FNM se je okviru Unicefovega delovanja pridružila delovanju projekta **VARNA TOČKA**. Varne točke so različni javni prostori, kot so knjižnice, zavarovalnice, lekarne, cvetličarne, mladinski centri, trgovine, vulkanizerski servisi in podobno, v katerih so ljudje, ki nudijo otrokom trenutno zaščito, pomoč ali zgolj nasvet v stiski. Ti so usposobljeni za pomoč otrokom, saj se udeležijo

posebnega izobraževanja, ki ga zanje organiziramo v UNICEF-u Slovenija in jih seznanimo, kako pomagati otrokom v stiski. Tovrstnega izobraževanja se je za vse tri fakultete na Koroški cesti udeležila **Andreja Špernjak**. Več o projektu **VARNA TOČKA** lahko najdete na spletu: <http://www.unicef.si/vsebinska/108/Varne%20to%C4%8Dke>.

Izdano v 100 izvodih, brezplačno.

FNM NOVICE / [uredil: Mitja Slavinec; tehnična urednica: Andreja Špernjak]. – Maribor: interni tisk FNM UM, 2018.

Uredniški odbor: Mitja Slavinec, Aleš Fajmut, Sonja Škornik, Mateja Grašič, Mateja Ploj Vrtič, Marko Šterk, Andreja Špernjak.